

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700, fax 0174-636835

ISSN 1385 - 3015

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK AUBERGINE

Stookteelt 1999

Project 1501-1

E. Rijpsma
X. Berents
P. Steenbergen
L. Hogendonk
J. v. Veldhoven
Naaldwijk, september 1999
Rapport 206
Prijs f 35,-

Rapport 206 wordt u toegestuurd na storting van f 35,- op
banknummer 300 177 976 ten name van Proefstation Naaldwijk onder vermelding
van 'Rapport 206, Gebruikswaardeonderzoek aubergine'.

Voorwoord

Met ingang van het seizoen 1999 verschijnen de resultaten van het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten in een reeks rapporten. Deze rapporten zijn openbaar in tegenstelling tot de interne verslagen die tot en met 1998 van het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten werden samengesteld.

De rapportage is wat omvangrijker geworden door een meer uitgebreide toelichting op het gebruikswaardeonderzoek in het algemeen.

Ik hoop en verwacht dat deze aanpassingen de leesbaarheid van de rapporten zullen verhogen.

Xander Berents
Hoofd Gebruikswaardeonderzoek

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Doel	3
1.2	Programma gebruikswaardeonderzoek glasgroenten	3
1.3	Samenstelling rassenseries	3
1.4	Opzet onderzoek	4
1.5	Indeling rapport	5
2	PROEFOPZET	6
2.1	Proefgegevens	6
2.2	Opgenomen rassen, resistenties en herkomsten	7
3	RESULTATEN	8
3.1	Beoordelingen	8
3.1.1	Beoordelingen in cijfers - maart	9
3.1.2	Opmerkingen bij de beoordelingen - maart	10
3.1.3	Beoordelingen in cijfers - april	11
3.1.4	Opmerkingen bij de beoordelingen - april	12
3.1.5	Beoordelingen in cijfers - juli	13
3.1.6	Opmerkingen bij de beoordelingen - juli	14
3.1.7	Beoordelingen in cijfers van het gewas	15
3.1.8	Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas	15
3.2	PRODUCTIE	16
3.2.1	Productie rond 5.0 kg/m ²	16
3.2.2	Productie rond 25.0 kg	18
3.2.3	Productie einde proef	20
3.2.4	Opmerkingen gemaakt tijdens oogst	21
3.3	Overzicht houdbaarheidsgegevens	22
3.3.1	Houdbaarheid maart/april	22
3.3.2	Houdbaarheid mei/juni	24
3.4	Sorteringsverhouding	27
3.5	Overzicht lengtemetingen	27

1 INLEIDING

1.1 DOEL

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wil de teler steunen in de keuze van zijn rassen door het vergaren en presenteren van resultaten, verkregen uit objectief en betrouwbaar onderzoek dat in samenwerking met telers en veredelaars wordt uitgevoerd.

1.2 PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten vindt plaats in opdracht van telers, die via de gewascommissies van LTO Groeiservice hun onderzoekswensen kenbaar maken. Het onderzoek vindt jaarlijks plaats voor de gewassen; paprika (verschillende kleuren), tomaat (verschillende typen en teeltperioden), komkommer (verschillende teeltperioden), sla en radijs (beiden ook in verschillende teeltperioden). Daarnaast worden jaarlijks een of meerdere kleinere gewassen in het programma opgenomen. Gewassen als aubergine en courgette komen gemiddeld eens in de drie jaar aan bod, terwijl gewassen als andijvie en Chinese kool bijvoorbeeld ongeveer eens in de 5 jaar worden beproefd. Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wordt sinds jaren uitgevoerd door het PBG te Naaldwijk.

Het programma wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de onderzoekswensen vanuit de commissies, het rassenaanbod bij de veredelingsbedrijven en het door het Productschap Tuinbouw (PT) beschikbaar gestelde budget. De Begeleidingscommissie Gebruikswaardeonderzoek Glasgroenten (BGG) adviseert het PBG m.b.t. de inhoud en uitvoering van het gebruikswaardeonderzoek. In deze commissie zijn telers (namens LTO Groeiservice), de NVZP (Nederlandse Vereniging voor Zaaizaad en Plantgoed), de NVP (Nederlandse vereniging van Plantenkwekers), NAKG (Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Groente), de VTGFP (Verenigde Tuinbouwsectoren Groente, Fruit en Paddestoelen), het PT en het PBG vertegenwoordigd.

1.3 SAMENSTELLING RASSENERIES

Nadat het programma voor het gebruikswaardeonderzoek is vastgesteld worden de veredelingsbedrijven aangeschreven met het verzoek rassen in te zenden voor de verschillende gewassen. Aan het eind van het voorafgaande teeltseizoen is in de beoordelingscommissies vastgelegd welke standaardrassen (bekende rassen als vergelijkingsras in het onderzoek) voor de verschillende teelten in de series worden opgenomen.

Elk veredelingsbedrijf ontvangt een aanmeldingsformulier waarop het standaardras wordt vermeld. Op dit formulier dienen de inzenders een aantal vragen m.b.t. de in te zenden rassen te beantwoorden, zodat vooraf een redelijk beeld van de inzendingen bestaat.

Als alle formulieren zijn ingezonden wordt bekeken of alle rassen aan de vooraf gestelde kwalificaties voldoen (een vleestomaat B4t bijvoorbeeld een voldoende hoog vruchtgewicht hebben). In een enkel geval worden inzendingen op basis van de beschikbare informatie niet tot de serie toegelaten.

De series mogen niet groter zijn dan ongeveer 15 rassen, omdat de tuinders anders meer dan 30 proefvelden B4ten bijhouden. Elk veredelingsbedrijf mag maximaal 2 rassen inzenden, zodat de series meestal binnen de perken blijven.

1.4 OPZET ONDERZOEK

Het onderzoek vindt plaats op gemiddeld 8 praktijkbedrijven per type of teeltperiode, waardoor de rassen onder representatieve omstandigheden worden getoetst. Om standplaatseffecten op de bedrijven zo veel mogelijk uit te sluiten, worden alle proeven tenminste in twee herhalingen opgezet. Door deze werkwijze wordt gegarandeerd dat de resultaten op een verantwoorde en betrouwbare manier worden verzameld.

In de proeven zijn het de proefnemers (telers) die de productiegegevens verzamelen op door het PBG beschikbaar gestelde oogstformulieren, waarbij de oogstfrequentie en de indeling van het product in kwaliteitsklassen op dezelfde manier gebeuren als op de bedrijven gangbaar is. Door excursiegroepen worden met regelmaat gewasbeoordelingen uitgevoerd, zodat een beeld ontstaat van de gewassenmerken zoals groeikracht en arbeidsvriendelijkheid.

Het PBG organiseert productbeoordelingen. Hiertoe wordt van verschillende bedrijven product gehaald en op het PBG tentoongesteld. Een beoordelingscommissie bestaande uit tuinders, veredelaars, voorlichters, afzetorganisaties en onderzoekers beoordeelt het product op verschillende gewasspecifieke uiterlijke kenmerken.

Op verschillende momenten in het seizoen wordt houdbaarheidsonderzoek uitgevoerd aan product afkomstig van verschillende proefbedrijven. Het houdbaarheidsonderzoek vindt plaats op het PBG in speciaal daarvoor ingerichte ruimten. In deze ruimten wordt het product onder geconditioneerde omstandigheden bewaard. Drie maal per week wordt er beoordeeld op verschillende productspecifieke kenmerken.

Voor tomaat en paprika geldt dat er een aantal malen per seizoen smaakonderzoek wordt uitgevoerd door een B5el bestaande uit 35 personen.

Ruim voor het einde van het seizoen (voor de meeste gewassen in augustus) worden de proeven beëindigd om voor aanvang van het zaaizeizoen alle gegevens te kunnen verwerken en presenteren.

De gegevens worden door het PBG vastgelegd in een conceptrapport en een voorstel voor rasbeschrijvingen die als basis voor een publicatie dienen. Beide worden met de beoordelingscommissie besproken en eventueel gecorrigeerd. De rasbeschrijvingen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende veredelingsbedrijven. Bij eventuele bezwaren wordt de commissie nogmaals geraadpleegd. Als de rasbeschrijvingen definitief zijn wordt er een artikel gepubliceerd in het vakblad. Veredelingsbedrijven hebben de mogelijkheid om hun ras(sen) terug te trekken voor het Nederlandse handelsverkeer, zodat er over deze rassen geen publicatie volgt.

1.5 INDELING RAPPORT

In dit rapport vindt u de uitgewerkte resultaten van het gebruikswaardeonderzoek aubergine. In hoofdstuk 2 worden de opzet en de werkwijze van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van achtereenvolgens de product- en gewasbeoordelingen, de productiewaarnemingen, het houdbaarheidsonderzoek en de gewaslengtemetingen weergegeven.

2 PROEFOPZET

Voor de stookteelt van 1998/1999 werden drie nieuwe rassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk getoetst. Orion werd als vergelijkingsras aan de serie toegevoegd. Alle rassen zijn geënt op Beaufort. De proeven lagen in 2-voud op vijf praktijkbedrijven.

2.1 PROEFGEGEVENS

Bedrijf	Afkorting	teelt-systeem	aantal planten per m ²	Zaaidatum	Plantdatum
Bedrijf 1	B1	3 st	1.48	17-10	22-11
Bedrijf 2	B2	3 st	1.60	20-10	03-12
Bedrijf 3	B3	3 st	1.65	15-10	19-11
Bedrijf 4	B4	3 st	1.65	15-10	27-11
Bedrijf 5	B5	3 st	1.66	17-10	07-12

Bedrijf	datum 1 ^e oogst	datum laatste oogst proef	aantal malen geoogst	Eigen ras	In proef toegevoegd ras
B1	21-01	29-06	42	Orion	Ritmo
B2	29-01	13-08	49	Orion	DRA 1431
B3	15-01	12-08	51	Orion	
B4	25-01	10-08	42	Orion	
B5	28-01	21-07	42	Orion	

2.2 OPGENOMEN RASSEN, RESISTENTIES EN HERKOMSTEN

Code	Ras	Herkomst
A	RZ 10-03	Rijk Zwaan
B	DRA 1423	De Ruiter
C	DRA 1554	De Ruiter
Vergelijkingsras:		
Z	Orion	De Ruiter

3 RESULTATEN

3.1 BEOORDELINGEN

De beoordelingen zijn uitgevoerd door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de telers, de gewasonderzoeker van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, medewerkers van The Greenery International en medewerkers van het gebruikswaardeonderzoek.

Bij de beoordelingen werden er cijfers gegeven voor de vruchteigenschappen:

- vorm
- kleur
- dofheid
- stevigheid
- kelk
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen (zie 3.1.2, 3.1.4 en 3.1.6).

Toelichting bij de tabellen

Cijfers: vorm	4 = slecht	9 = zeer goed
kleur	4 = zeer licht	9 = zeer donker
dofheid	4 = zeer dof	9 = zeer goed
stevigheid	4 = zacht	9 = zeer stevig
kelk	4 = lelijk	9 = erg mooi
gebruikswaarde	4 = slecht	9 = zeer goed

gem. = gemiddelde

Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat.

3.1.1 Beoordelingen in cijfers – maart

De beoordeling vond op 12 03 plaats met de vruchten van B1, B2, B3 en B5.

VORM

bedrijf ras	B1	B2	B3	B5	Gem.
A	6.8	7.4	7.2	7.0	7.1
B	6.9	6.7	6.4	6.1	6.5
C	7.4	7.7	7.1	6.9	7.3
Z	6.2	6.7	6.2	6.1	6.3
Gem.	6.8	7.2	6.7	6.5	6.8

KLEUR

bedrijf ras	B1	B2	B3	B5	Gem.
A	6.9	6.9	6.9	6.7	6.8
B	7.4	7.7	7.7	7.0	7.4
C	6.8	7.5	7.5	6.8	7.2
Z	7.0	7.3	7.2	7.1	7.1
Gem.	7.0	7.4	7.3	6.9	7.1

DOFHEID

bedrijf ras	B1	B2	B3	B5	Gem.
A	6.2	6.4	7.5	6.6	6.7
B	6.5	7.1	6.8	6.1	6.6
C	6.3	6.7	7.4	6.1	6.6
Z	5.9	6.7	7.2	6.3	6.5
Gem.	6.2	6.7	7.2	6.3	6.6

STEVIGHEID

bedrijf ras	B1	B2	B3	B5	Gem.
A	7.1	7.0	7.5	6.7	7.1
B	7.5	6.8	7.2	6.4	7.0
C	7.7	7.5	7.7	6.3	7.3
Z	6.8	6.2	6.8	5.7	6.4
Gem.	7.3	6.9	7.3	6.3	6.9

KELK					
bedrijf ras	B1	B2	B3	B5	Gem.
A	7.4	7.3	7.6	7.0	7.3
B	7.8	6.2	5.3	5.7	6.2
C	7.2	7.3	7.5	6.3	7.1
Z	6.8	6.1	7.0	6.7	6.6
Gem.	7.3	6.7	6.8	6.4	6.8

GEBRUIKSWAARDE					
bedrijf ras	B1	B2	B3	B5	Gem.
A	6.3	7.0	7.2	6.2	6.7
B	6.7	6.7	6.0	5.4	6.2
C	7.0	7.2	7.2	6.0	6.8
Z	6.3	5.9	6.4	5.7	6.1
Gem.	6.6	6.7	6.7	5.9	6.5

3.1.2 Opmerkingen bij de beoordelingen – maart

De opmerkingen die tijdens de beoordelingen in maart zijn gemaakt staan in onderstaande tabel.

Ras	Opmerkingen
A	Drukplekken 12x, kippenvel 2x, lichte handlingschade 2x, sterk ingezonken, bruine plekken 2x, strepen
B	Drukplekken 10x, kelkverdroging 2x, scheurtjes bij kelk, kelk heel slecht, ingezonken, kromme vrucht, beschadigingen, bruine plekken
C	Drukplekken 9x, handlingschade, korte vrucht, ingezonken kippenvel, grote kelken
Z	Drukplekken 9x, vruchten erg lang 2x, scheurtjes bij kelk, lange sterke vruchten, stekels 2x, grote kelken, putjes in huid, ingezonken, handlingschade

3.1.3 Beoordelingen in cijfers – april

Op 23 04 zijn de vruchten van de proeven van alle vijf bedrijven beoordeeld.

VORM

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.1	7.0	6.9	7.0	7.0	6.8
B	6.7	6.8	6.0	6.9	6.3	6.5
C	7.1	7.0	8.0	6.8	6.5	7.1
Z	6.3	6.8	7.0	7.2	6.8	6.8
Gem.	6.5	6.9	7.0	7.0	6.6	6.8

KLEUR

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.5	6.0	5.6	6.4	7.0	6.3
B	7.9	7.6	6.4	7.5	7.3	7.3
C	7.4	7.2	7.6	7.2	7.2	7.3
Z	6.7	6.8	6.8	7.3	7.1	7.0
Gem.	7.1	6.9	6.6	7.1	7.2	7.0

DOFHEID

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.6	7.7	7.6	7.4	7.1	7.3
B	6.5	6.1	6.5	6.3	6.5	6.4
C	6.8	6.6	7.1	6.3	6.7	6.7
Z	6.9	7.2	7.5	6.9	6.4	7.0
Gem.	6.7	6.9	7.2	6.7	6.7	6.8

STEVIIGHEID

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.6	7.2	7.1	7.2	7.1	7.1
B	6.5	6.7	6.3	7.0	6.6	6.6
C	7.3	7.5	7.2	7.4	7.4	7.4
Z	5.5	6.6	6.3	6.5	6.1	6.2
Gem.	6.5	7.0	6.7	7.0	6.8	6.8

KELK

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	7.0	7.3	7.2	6.8	7.0	7.1
B	6.7	6.5	5.7	6.4	6.5	6.4
C	7.0	6.7	7.3	6.5	6.5	6.8
Z	6.6	6.8	6.8	6.5	5.8	6.5
Gem.	6.8	6.8	6.8	6.5	6.5	6.7

GEBRUIKSWAARDE

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.1	6.7	6.3	6.6	7.0	6.5
B	6.5	6.5	5.6	6.6	6.2	6.3
C	7.1	6.9	7.5	6.5	6.5	6.9
Z	6.1	6.4	6.7	7.0	6.1	6.5
Gem.	6.4	6.6	6.5	6.7	6.4	6.5

3.1.4 Opmerkingen bij de beoordelingen – april

In onderstaande tabel staan de opmerkingen die gemaakt zijn tijdens de beoordelingen in april.

Ras	Opmerkingen
A	rood 12x, fijne vruchten 6x smalle vruchten 3x, lange vrucht 3x, drukplekken 2x, smalle steel, beschadiging, wat paarser, lichte kronen, gelijke partij, vette vrucht, puntig, scheurtjes
B	drukplekken 10x, kort 2x, bolle vruchten, mooie vruchten, iets klein, kelk, stroef, roodverkleuring, vruchtgrootte variabel, ingezonken plekken, erg zwart, zwakke kronen, donker van kleur, wisselende vorm 2x, kelkverdroging 2x, lelijke kelk, stevigheid erg wisselend
C	fijne vruchten 5x, bol 2x, kort 2x, donker van kleur, balonnen, drukplekken 3x, kelk, rood, veel vruchten, vruchtvorm goed, dof
Z	drukplekken 5x, lang 5x, grof 3x, dof, lelijke kelk, stekels, lange vruchten, kopscheuren, erg dun, streep, veel beschadigd

3.1.5 Beoordelingen in cijfers – juli

Op 01 07 zijn de vruchten van de proeven van alle vijf bedrijven beoordeeld.

VORM

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.8	6.2	6.8	6.9	7.1	6.8
B	5.6	5.4	5.9	5.0	6.4	5.7
C	6.0	6.2	6.7	6.2	6.0	6.2
Z	7.0	6.3	6.7	6.1	6.6	6.5
Gem.	6.4	6.0	6.5	6.0	6.5	6.3

KLEUR

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.3	5.2	5.2	5.1	5.8	5.5
B	7.7	7.1	6.8	7.4	7.3	7.3
C	7.3	7.1	6.8	7.1	6.8	7.0
Z	7.1	7.0	5.8	6.0	6.7	6.5
Gem.	7.1	6.6	6.2	6.4	6.7	6.6

DOFHEID

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	7.1	6.5	7.0	6.9	6.9	6.9
B	6.5	6.6	6.4	6.0	6.5	6.4
C	6.6	6.7	6.5	6.7	6.8	6.7
Z	6.3	6.8	6.8	6.8	7.0	6.7
Gem.	6.6	6.6	6.7	6.6	6.8	6.7

STEVIGHEID

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.9	6.9	7.5	7.2	7.0	7.1
B	6.6	6.7	7.0	6.8	6.5	6.7
C	6.8	7.2	7.4	7.5	7.1	7.2
Z	6.7	6.6	7.3	6.6	6.2	6.7
Gem.	6.7	6.8	7.3	7.0	6.7	6.9

KELK

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.6	6.5	7.1	6.4	7.1	6.7
B	6.0	6.2	6.3	5.2	6.4	6.0
C	6.4	6.7	6.7	5.5	6.7	6.4
Z	7.0	6.6	6.6	6.1	6.7	6.6
Gem.	6.5	6.5	6.7	5.8	6.7	6.4

GEBRUIKSWAARDE

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	6.5	5.3	5.6	5.7	6.5	5.9
B	5.5	5.7	6.0	5.2	6.5	5.8
C	6.5	6.7	6.7	6.1	6.3	6.5
Z	6.5	6.3	6.5	5.8	6.5	6.3
Gem.	6.3	6.0	6.2	5.7	6.5	6.1

3.1.6 Opmerkingen bij de beoordelingen – juli

In onderstaande tabel staan de opmerkingen die gemaakt zijn tijdens de late beoordelingen.

Ras	Opmerkingen
A	rood 15x, rood/paarse vruchten 3x, veel kleine vruchten 4x, lange vrucht, erg mooi, zwart, vruchtvorm wisselend, oude vruchten, iets doorgekleurd
B	kort 4x, enkel bolletje 4x, te zwart 2x, dof, rood, vruchtvorm wisselend 2x, lekvruchten, fijn, niet mooi, boterbloemluisschade, lelijke kelk, drukplekken, beschadigde kelk
C	kort 2x, kelk snel beschadigd 2x, bol 2x, vruchtvorm wisselend, rood, goed, kort
Z	rood 6x, dunne nek 2x, strepen 2x, kopscheuren 2x, dof, lange vrucht, krassen, klein, zwart, beschadiging, drukplekken

3.1.7 Beoordelingen in cijfers van het gewas

Op de bedrijven is 2 maal beoordeeld op gewaslengte en 3 maal op gewasindruk. Zeven personen hebben 11-03 het gewas bij J. B3nen beoordeeld. Tijdens de beoordelingen is geturft of er loze koppen voorkwamen

	Gewaslengte	gewasindruk	Loze koppen
A	6.3	5.5	11 x
B	6.9	6.0	10 x
C	6.6	6.3	8 x
Z	6.5	6.5	1 x
Gem.	6.6	6.1	

3.1.8 Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas

Ras	Opmerkingen
A	ongelijk 3x, erg open gewas, redelijk open gewas, gerekt
B	generatiever/opener, open gewas, fors/sterk gewas, ongelijk gewas, is gekopt
C	groeikrachtig, opvolging minder, lang gewas, erg open gewas, slapper-zwakachtig gewas, wat smalblad, lijkt minder sterk, derde tak zwak,
Z	regelmatig, opvolging goed, vrij grof blad

3.2 PRODUCTIE

Op de vijf proefplaatsen werd de productie in kg/m² bepaald, terwijl ook het gemiddeld vruchtgewicht werd berekend. Ook werd het aantal binnenlandse vruchten geteld. Te kleine vruchten (lichter dan 100 gram) zijn apart gewogen.

3.2.1 Productie rond 5.0 kg/m²

AANTAL STUKS KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	25.3	25.6	28.4	31.9	26.2	27.5
B	25.6	26.0	26.5	31.0	25.8	27.0
C	23.7	27.6	27.1	29.4	25.4	26.7
Z	24.8	24.7	25.4	29.5	27.5	26.4
Gem.	25.0	25.8	26.8	30.4	26.2	26.7

GEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	4.9	4.3	4.9	5.3	5.1	4.9
B	5.1	4.8	4.8	5.4	5.1	5.1
C	5.0	5.3	4.8	5.1	5.2	5.1
Z	5.3	4.5	4.9	5.7	6.0	5.3
Gem.	5.1	4.7	4.9	5.4	5.4	5.1

GEMIDDELD VRUCHTGEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	195	170	171	167	193	179
B	198	186	183	174	198	188
C	212	191	176	174	206	192
Z	211	182	195	193	218	200
Gem.	204	183	181	177	204	190

AANTAL STUKS KLASSE 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	0.2	0.3	0.1	0.0	0.1	0.1
B	0.1	0.6	0.1	0.2	0.0	0.2
C	0.1	0.5	0.1	0.1	0.0	0.1
Z	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.2	0.4	0.1	0.1	0.0	0.2

GEWICHT STEK (kg/m²)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
B	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
C	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Z	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

3.2.2 Productie rond 25.0 kg

AANTAL KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	70.6	72.3	94.0	94.4	105.4	87.3
B	66.6	83.1	90.3	94.5	109.2	88.7
C	62.1	81.8	85.6	91.0	102.8	84.7
Z	63.4	79.6	88.7	92.2	108.9	86.6
Gem.	64.8	81.2	89.7	93.0	106.6	85.8

GEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	25.2	20.4	25.8	23.0	28.0	24.5
B	26.4	24.9	25.9	23.9	30.5	26.3
C	25.9	25.2	25.0	23.8	29.4	25.8
Z	27.1	24.9	27.4	25.6	32.5	27.5
Gem.	25.6	24.5	26.0	24.1	30.1	26.0

GEMIDDELD VRUCHTGEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	358	282	274	244	265	285
B	396	299	287	253	279	303
C	417	308	292	261	286	313
Z	428	312	309	277	298	325
Gem.	396	301	290	259	282	309

AANTAL STUKS KLASSE 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
A	0.8	1.4	0.1	0.0	1.1	0.7
B	0.5	0.8	0.1	0.2	0.3	0.4
C	0.3	0.7	0.1	0.1	0.7	0.3
Z	0.5	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
Gem.	0.5	0.8	0.1	0.1	0.5	0.4

GEWICHT STEK (kg/m²)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	0.8	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2
B	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
C	0.5	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Z	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.6	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1

3.2.3 Productie einde proef

AANTAL STUKS KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B2	B3	B4	Gem.
ras				
A	88.7	127.1	131.4	115.7
B	101.2	121.8	133.6	118.9
C	100.8	115.9	126.7	114.5
Z	97.8	122.9	129.7	116.8
Gem.	100.2	121.9	130.4	116.1

GEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B2	B3	B4	Gem.
ras				
A	26.6	37.3	34.9	32.9
B	31.6	37.3	36.5	35.1
C	32.9	35.9	35.5	34.8
Z	32.2	40.0	38.2	36.8
Gem.	31.9	37.6	36.3	35.0

GEM.VRUCHTGEWICHT KL 1 & 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B2	B3	B4	Gem.
ras				
A	299	293	266	286
B	312	306	273	297
C	326	310	281	306
Z	330	325	295	316
Gem.	318	309	279	303

AANTAL STUKS KLASSE 2 VRUCHTEN / m²

bedrijf	B2	B3	B4	Gem.
ras				
A	1.5	0.1	0.0	0.5
B	1.2	0.1	0.2	0.5
C	0.7	0.1	0.1	0.3
Z	0.1	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.9	0.1	0.1	0.4

GEWICHT STEK (kg/m²)

bedrijf ras	B2	B3	B4	Gem.
A	0.0	0.0	0.0	0.0
B	0.0	0.0	0.0	0.0
C	0.0	0.0	0.0	0.0
Z	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.0	0.0	0.0	0.0

3.2.4 Opmerkingen gemaakt tijdens oogst

Opmerkingen die tijdens de oogst zijn gemaakt door de proefnemers.

Ras	Opmerkingen
A	bleek, rood 9x, jong geoogst 2x, kelkverdroging
B	kelkverdroging 13x, jong geoogst 3x, verbrand aan de verwarmingsbuis, dof 3x, opengeklapte vrucht, misvormde vrucht, drukplekken
C	kelkverdroging, jong geoogst 4x, geklapt, KL2, krom, drukplekken
Z	onderwicht, KL2, gevoelig voor drukplekken

3.3 OVERZICHT HOUDBAARHEIDSGEGEVENS

Om de houdbaarheid van de rassen te toetsen is van alle 5 proefplaatsen 1 á 2 keer product gehaald. Nadat het product was opgehaald werd de grofheid bepaald middels een sorteermachine (zie 3.4). Daarna werden per monster 12 tot 15 vruchten ingezet bij 20°C en een relatieve luchtvochtigheid van 80%.

Direct na het inzetten werd het aantal vruchten met drukplekken genoteerd. De aubergines werden drie keer per week beoordeeld op rotte vruchten. Na 7 en na 14 dagen werd de stevigheid beoordeeld. Er werd gebruik gemaakt van een schaalverdeling van 1-10, waarbij het cijfer 10 betekende dat de aubergine nog stevig was, terwijl een cijfer 1 aangaf dat de vrucht volledig zacht was. Na 7 en na 14 dagen werd er ook naar de versheid van de kelk gekeken. Hiervoor werd ook een schaalverdeling van 1-10 gebruikt, waarbij het cijfer 10 betekende dat de kelk nog vers was, terwijl een cijfer 1 aangaf dat de kelk erg lelijk was. Na 14 dagen werden de overblijvende vruchten verwijderd.

Tijdens de houdbaarheidsproeven in maart en april bleek dat de vruchten die verwijderd werden vanwege rot al eerder onverkoopbaar waren. Daarom is in latere proeven een scheiding gemaakt tussen vruchten die verwijderd werden vanwege rot en vanwege een te lelijk uiterlijk (meestal van de kelk).

Aan de hand van de verzamelde gegevens werd het aantal vruchten met drukplekken berekend. Tevens werd de versheid van de kelk, de stevigheid en het aantal rotte vruchten berekend. De data werd middels variantieanalyse verwerkt. De resultaten werden vervolgens weergegeven in een gewogen gemiddelde per ras voorzien van de LSD 5%.

3.3.1 Houdbaarheid maart/april

% DRUKPLEKKEN BIJ INZET

Oogst	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
Ras	01/04	06/04	22/03	13/04	01/03	
A	0.0	10.0	0.0	5.4	14.3	5.9
B	0.0	0.0	0.0	5.5	56.8	12.5
C	0.0	10.1	0.0	0.0	51.8	12.4
Z	5.5	12.5	0.0	21.3	24.3	12.7
Gem.	1.4	8.2	0.0	8.1	36.8	10.9

BEOORDELING KELK NA 7 DAGEN

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
Ras						
A	4.5	5.5	5.5	5.5	6.0	5.4
B	5.0	4.5	5.5	5.0	6.0	5.2
C	5.5	6.0	6.0	6.5	6.0	6.0
Z	5.0	5.5	5.5	5.5	5.0	5.3
Gem.	5.0	5.1	5.6	5.6	5.7	5.4

BEOORDELING KELK NA 14 DAGEN

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	7.0	6.0	5.5	6.0	5.0	5.9
B	5.0	4.5	4.0	4.5	4.0	4.4
C	7.0	6.0	6.0	6.5	6.0	6.3
Z	6.0	5.0	6.0	4.5	3.5	5.0
Gem.	6.1	5.3	5.4	5.4	4.6	5.4

BEOORDELING STEVIGHEID NA 7 DAGEN

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	4.0	4.5	4.0	3.5	3.5	3.9
B	3.5	4.0	4.0	3.0	4.0	3.7
C	4.0	5.0	5.0	4.0	4.5	4.5
Z	4.0	4.0	3.5	3.5	4.5	3.9
Gem.	3.8	4.3	4.1	3.5	4.1	4.0

BEOORDELING STEVIGHEID NA 14 DAGEN

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	4.0	4.0	3.5	3.5	3.5	3.7
B	3.0	2.5	2.0	2.0	3.0	2.5
C	4.5	3.0	3.5	3.5	4.0	3.7
Z	3.0	2.0	3.0	2.0	2.0	2.4
Gem.	3.6	2.9	3.0	2.7	3.1	3.1

% ROTTE VRUCHTEN NA 7 DAGEN

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
ras						
A	0.0	7.7	0.0	0.0	3.6	2.3
B	5.3	11.5	9.5	8.3	0.0	6.9
C	0.0	5.0	0.0	0.0	0.0	1.0
Z	0.0	5.6	5.3	12.1	2.7	5.1
Gem.	1.1	7.1	3.7	5.1	1.6	3.7

% ROTTE VRUCHTEN NA 14 DAGEN

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	Gem.
Ras						
A	0.0	15.4	0.0	16.2	25.0	11.3
B	36.8	53.8	14.3	36.1	31.0	34.4
C	0.0	30.0	10.5	17.2	26.9	16.9
Z	33.3	33.3	15.8	69.7	73.0	45.0
Gem.	14.0	33.2	10.2	34.8	39.0	26.0

3.3.2 Houdbaarheid mei/juni**% DRUKPLEKKEN BIJ INZET**

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
Oogst	20/05	22/06	18/06	23/06	
Ras					
A	2.8	0.0	0.0	3.3	1.5
B	0.0	0.0	0.0	20.0	5.0
C	3.1	0.0	0.0	0.0	0.8
Z	0.0	0.0	0.0	11.0	2.7
Gem.	1.5	0.0	0.0	8.6	2.5

BEOORDELING KELK NA 7 DAGEN

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
Ras					
A	6.0	6.5	6.5	6.0	6.2
B	6.0	6.5	6.0	4.5	5.7
C	5.5	6.5	6.0	5.5	5.9
Z	5.5	6.0	5.0	5.5	5.5
Gem.	5.9	6.5	5.9	5.4	5.9

BEOORDELING KELK NA 14 DAGEN

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
Ras					
A	4.0	6.0	6.0	6.0	5.5
B	4.0	5.0	5.5	4.5	4.7
C	4.0	6.0	5.0	5.5	5.1
Z	3.5	5.5	5.0	5.5	4.9
Gem.	3.8	5.6	5.4	5.4	5.0

BEOORDELING STEVIGHEID NA 7 DAGEN

bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
ras					
A	7.0	6.0	6.5	6.0	6.4
B	7.0	5.5	6.0	4.5	5.7
C	6.5	7.0	7.0	5.5	6.5
Z	5.0	6.0	6.5	5.5	5.7
Gem.	6.4	6.1	6.5	5.4	6.1

BEOORDELING STEVIGHEID NA 14 DAGEN

bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
ras					
A	4.5	5.5	6.0	6.0	5.5
B	4.5	5.0	5.0	4.5	4.7
C	4.5	5.5	5.0	5.5	5.1
Z	4.0	5.5	5.0	5.5	5.0
Gem.	4.2	5.3	5.2	5.4	5.0

% ROTTE VRUCHTEN NA 7 DAGEN

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
Ras					
A	0.0	0.0	6.3	0.0	1.6
B	3.2	5.6	3.3	0.0	3.0
C	3.1	0.0	0.0	0.0	0.8
Z	3.7	9.5	0.0	0.0	3.3
Gem.	2.5	3.8	2.4	0.0	2.2

% ROTTE VRUCHTEN NA 14 DAGEN

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
Ras					
A	5.7	35.3	25.0	3.4	17.4
B	16.1	44.4	13.3	10.0	21.0
C	31.3	58.8	21.0	10.7	30.5
Z	18.5	33.3	23.1	29.6	26.1
Gem.	17.9	42.9	20.6	13.4	23.7

% TE LELIJKE VRUCHTEN NA 7 DAGEN

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	Gem.
Ras					
A	0.0	5.9	0.0	3.4	2.3
B	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
C	0.0	5.9	0.0	0.0	1.5
Z	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.0	3.0	0.0	0.9	1.0

% TE LELIJKE VRUCHTEN NA 14 DAGEN

DAGEN	B1	B2	B3	B4	Gem.
ras					
A	8.6	5.9	6.3	3.4	6.0
B	16.1	5.6	20.0	6.7	12.1
C	15.6	5.9	13.8	10.7	11.5
Z	29.6	4.8	38.5	7.4	20.1
Gem.	17.5	5.5	19.6	7.0	12.4

% VERWIJDERDE VRUCHTEN NA 7 DAGEN

DAGEN	B1	B2	B3	B4	Gem.
ras					
A	0.0	5.9	6.3	3.4	3.9
B	3.2	5.6	3.3	0.0	3.0
C	3.1	5.9	0.0	0.0	2.2
Z	3.7	9.5	0.0	0.0	3.3
Gem.	2.5	6.7	2.4	0.9	3.1

% VERWIJDERDE VRUCHTEN NA 14 DAGEN

DAGEN	B1	B2	B3	B4	Gem.
ras					
A	14.3	41.2	31.3	6.9	23.4
B	32.3	50.0	33.3	16.7	33.1
C	46.9	64.7	34.9	21.4	42.0
Z	48.1	38.1	61.5	37.0	46.2
Gem.	35.4	48.5	40.2	20.5	36.2

3.4 SORTERINGSVERHOUDING

Om de houdbaarheid te bepalen werd van begin maart tot half april van alle vijf bedrijven een monster gehaald. Middels een sorteermachine is de maat bepaald. Ditzelfde is gebeurd met de vruchten die in mei/juni zijn gehaald voor de houdbaarheidsproeven.

maart/april

% GESORTEERDE VRUCHTEN PER GEWICHTSKLASSE (gram)

klasse	< 100	100-175	175-225	225-300	300-400
ras					
A	1.4	89.6	9.0	0.0	0.0
B	3.6	80.0	14.6	1.8	0.0
C	1.0	67.4	27.4	3.2	0.6
Z	0.0	68.8	27.4	3.0	1.0
Gem.	1.5	76.5	19.6	2.0	0.4

mei/juni

% GESORTEERDE VRUCHTEN PER GEWICHTSKLASSE (gram)

klasse	< 100	100-175	175-225	225-300	300-400	400-500	500-600
Ras							
A	3.0	20.3	23.3	18.8	6.7	23.8	4.5
B	0.8	9.3	34.0	21.3	8.3	22.5	3.7
C	1.5	9.3	24.5	20.0	13.0	28.3	3.0
Z	0.8	6.2	20.0	27.0	17.8	24.3	4.0
Gem.	1.5	11.3	25.5	21.8	11.5	24.7	3.8

3.5 OVERZICHT LENGTEMETINGEN

Bij drie bedrijven is de lengte van de rassen gemeten (in centimeters).

GEWASLENGTE (= bovenkant pot t/m kop)

Bedrijf	B1	B3	B4	Gem.
Ras				
A	316.7	342.0	340.0	332.9
B	323.2	355.7	344.4	341.1
C	305.5	347.5	338.5	330.5
Z	314.4	341.7	346.1	334.1
Gem.	314.9	346.7	342.3	334.6
L.s.d. 5%				11.3